

ریاضی

سوم دبستان

فصل ۲: عددهای چهار رقمی

انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ماه سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید. اولین جرقه‌های این انقلاب در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ زده شد. از آن زمان تا پیروزی انقلاب اسلامی چند سال طول کشیده است؟

حل مسئله

۱- همهی عددهای سه رقمی را که رقم صدگان آن‌ها ۲ یا ۵، رقم دهگان آن‌ها ۳ یا ۴ و رقم یکان آن‌ها ۶ یا ۷ باشد، بنویسید.

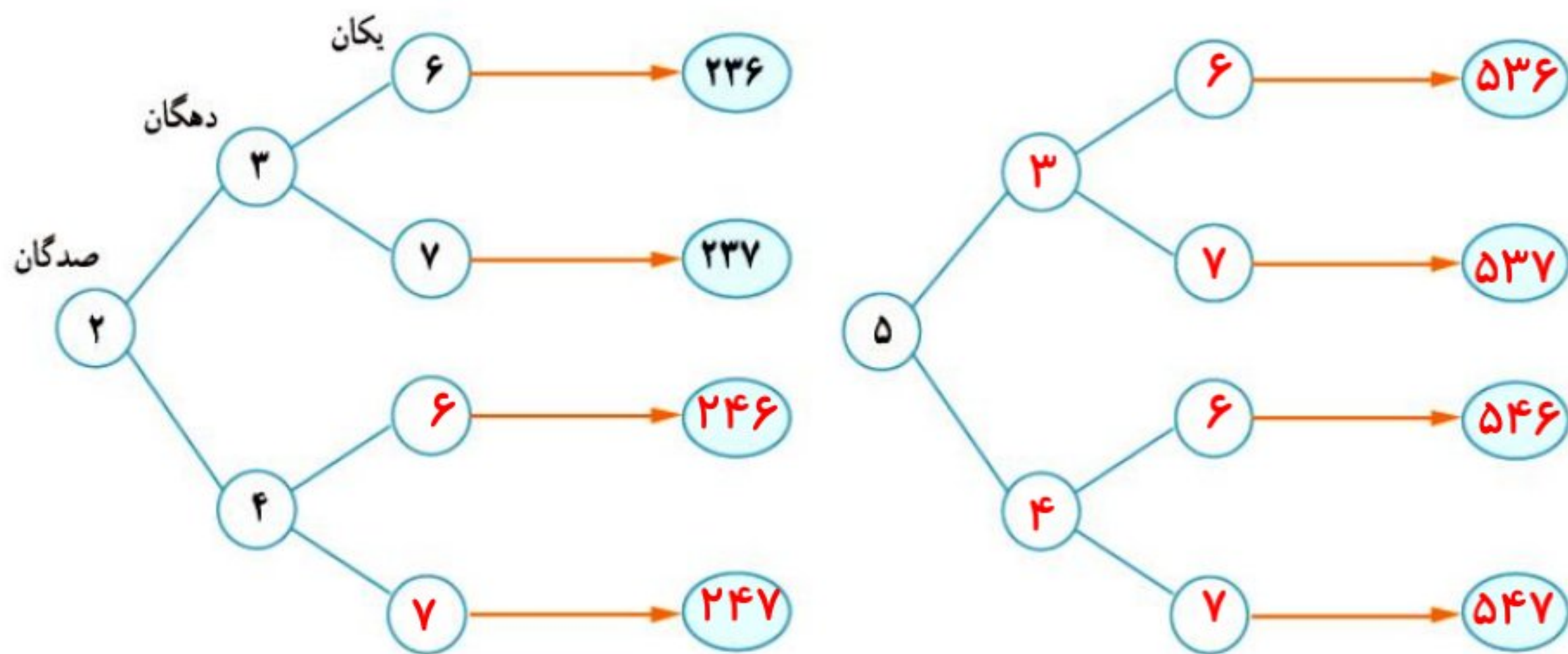
$۲۳۶ - ۲۳۷ - ۲۴۶ - ۲۴۷$ $۵۳۶ - ۵۳۷ - ۵۴۶ - ۵۴۷$

جاهای خالی را پر کنید تا همهی عددها به دست آیند.

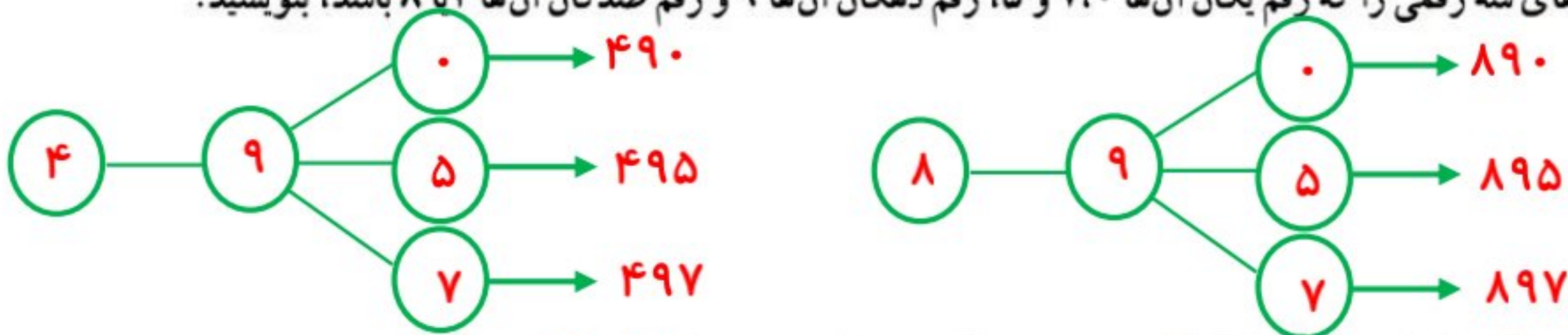
شما با چه روشی عددها را به دست آوردید؟ نظمی را که برای پیدا کردن عددها به کار برده‌اید، توضیح دهید.

سه تا جای خالی برای هر عدد می‌گذارم اول صدگان را ۲ در نظر می‌گیرم و دهگان را ۳ می‌نویسیم، یکانش ۶ یا ۷ می‌شود. حالا دهگان را ۴ در نظر می‌گیریم و یکانش ۶ یا ۷ می‌شود. به همین ترتیب این عددها را با صدگان ۵ می‌نویسیم.

در مورد نحوه‌ی نوشتن عددها و نظمی که به کار رفته است، توضیح دهید.

۲- همهی عددهای سه رقمی را که رقم یکان آن‌ها ۰ و ۷، ۵، رقم دهگان آن‌ها ۹ و رقم صدگان آن‌ها ۴ یا ۸ باشد، بنویسید.

۳- جمع دو عدد را که حاصل جمع آن‌ها ۱۲ باشد، به چند حالت می‌توانیم بنویسیم؟ ۱۳ حالت

$0 + \square = 12$	$2 + 10 = 12$	$6 + 6 = 12$	$10 + 2 = 12$
$1 + \square = 12$	$3 + 9 = 12$	$7 + 5 = 12$	$11 + 1 = 12$
	$4 + 8 = 12$	$8 + 4 = 12$	$12 + 0 = 12$
	$5 + 7 = 12$	$9 + 3 = 12$	

وقتی در یک مسئله تمام حالت‌های ممکن خواسته شود، به یاد راهبرد «الگوسازی» می‌افتیم. پس تلاش می‌کنیم با نظم و ترتیب مشخص تمام حالت‌ها را به دست آوریم.

الگوسازی

۴- در برنامه‌ی صبحگاهی یک مدرسه دانش‌آموزان در صف‌های ۱۰ نفری ایستاده‌اند. ۱۰ صف ۱۰ نفره درست شده است و در کنار آن‌ها نیز ۷ نفر ایستاده‌اند. چند دانش‌آموز در صف ایستاده‌اند؟

تعداد صف‌ها	۱	۲	۳
تعداد دانش‌آموزان	۱۰	۲۰	۳۰

۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰

$$\text{نفر } 100 + 7 = 107$$

۵- ۳ دانش‌آموز هر کدام دو جعبه مداد رنگی دارند: یک جعبه‌ی ۶ تایی و یک جعبه‌ی ۱۲ تایی. در هر جعبه‌ی ۶ تایی یک مداد زرد و در جعبه‌ی ۱۲ تایی ۲ مداد زرد وجود دارد. این سه دانش‌آموز روی هم چند مداد رنگی زرد دارند؟

دانش‌آموز ۱: ۶ تایی، ۱۲ تایی

دانش‌آموز ۲: ۶ تایی، ۱۲ تایی

دانش‌آموز ۳: ۶ تایی، ۱۲ تایی

۳، ۶، ۹

$$3 + 3 + 3 = 9$$

۶- به چند حالت می‌توان با سکه‌های ۱۰ و ۱۰۰ ریالی، ۲۰۰ ریال درست کرد؟

حالت	تعداد سکه‌های ۱۰ ریالی	تعداد سکه‌های ۱۰۰ ریالی
اول	۰	۲
دوم	۱۰	۱
سوم	۲۰	۰

بیان نظم‌ی که در «الگوسازی» به کار رفته است، اهمیت زیادی دارد. ممکن است نظم شما با ترتیبی که دیگران در نظر داشته‌اند، متفاوت باشد اما هر دو به یک جواب برسند.

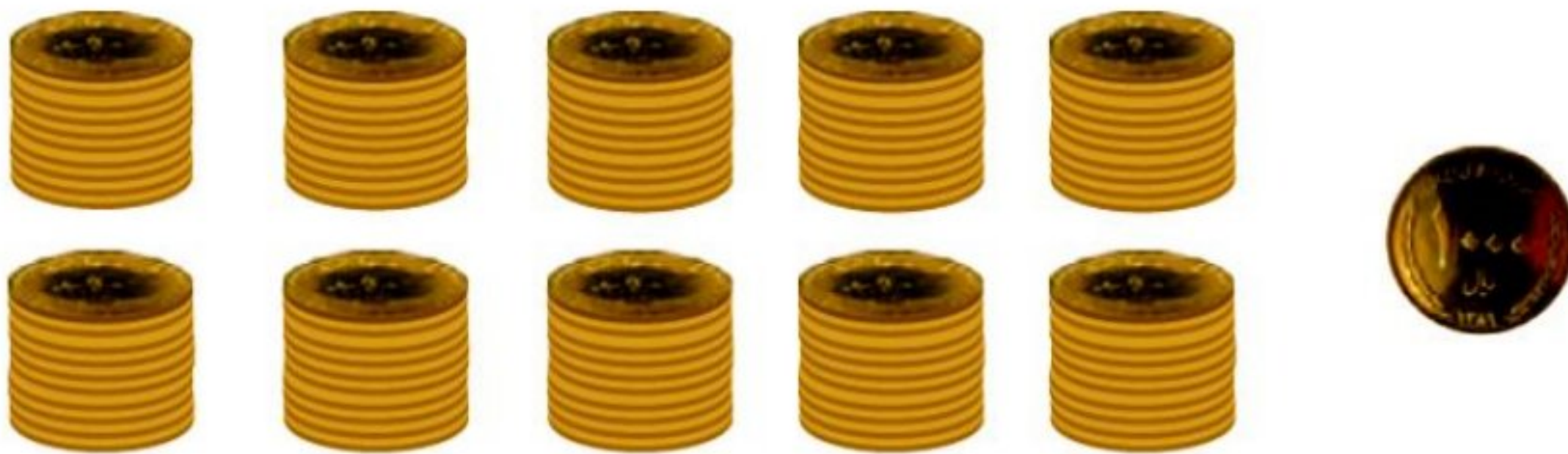
معرفی عدد هزار

فعالیت

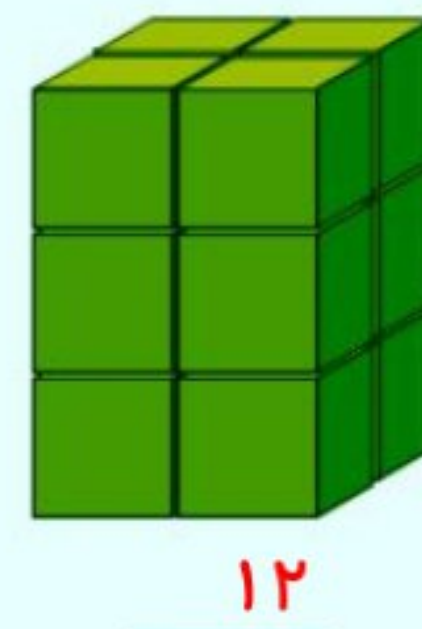
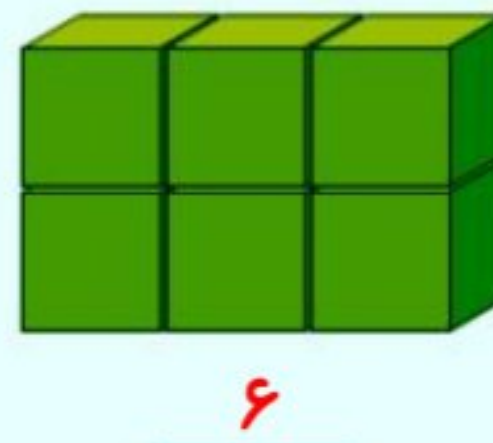
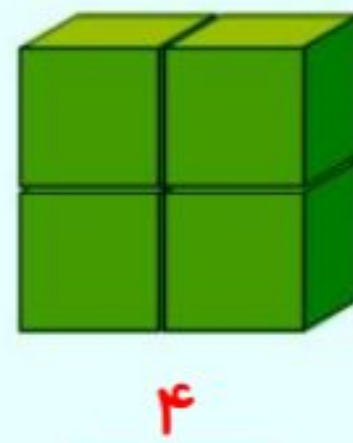
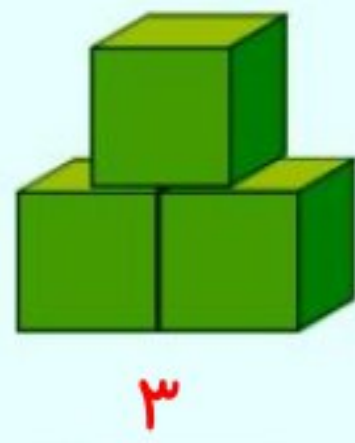
۱- در یک کارخانه‌ی مواد غذایی، ماشین اول ۱۰ کلوچه‌ی کوچک را در یک پاکت بسته‌بندی می‌کند. ماشین دوم ۱۰ پاکت کلوچه را در یک جعبه می‌گذارد. سپس، یک کارگر ۱۰ جعبه را در یک کارتن قرار می‌دهد و در کارتن را می‌بندد. تعداد کلوچه‌های هر جعبه چقدر است؟ **۱۰۰ تا**
در هر کارتن چند صدتایی کلوچه هست؟ **۱۰۰ تا**

۲- در کلاس دوم دبستان یاد گرفتید که می‌توانید ۱۰ تا ۱۰۰ ریالی را با یک ۱۰۰۰ ریالی عوض کنید. علی پول‌های قُلک خود را به صورت ۱۰ سکه‌ی ۱۰۰ ریالی بسته‌بندی کرده است تا به بانک بدهد. او ۱۰۰ تا بسته را به بانک برده و بانک به او **۱۰۰۰ ریال** داده است. اگر علی ۹ سکه‌ی ۱۰۰ ریالی به بانک بدهد، چند سکه‌ی ۱۰۰۰ ریالی دیگر باید بدهد تا یک سکه‌ی ۱۰۰۰ ریالی بگیرد؟ **یک سکه‌ی ۱۰۰۰ ریالی**

در هر شکل چند مکعب کوچک وجود دارد؟

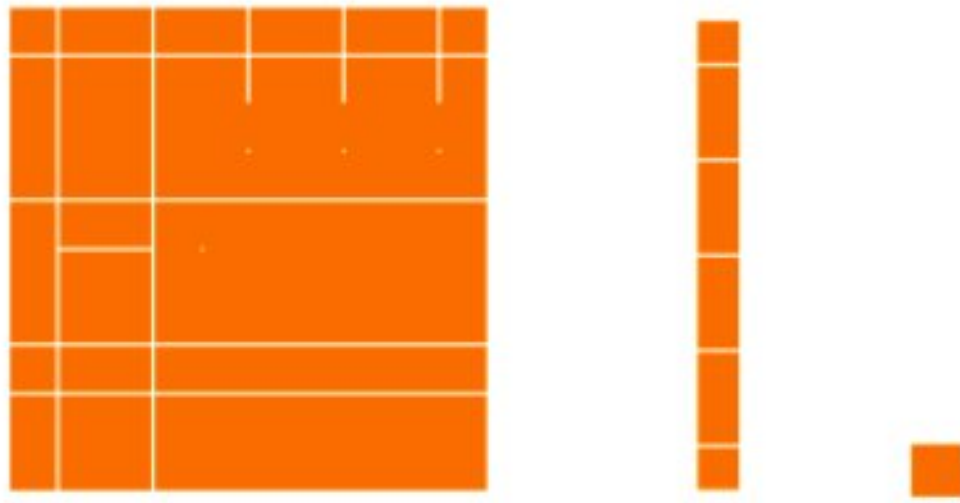
بشمار و بگو

کار در کلاس

۱- آموزگار دسته‌های ۱۰۰ تایی، ۱۰ تایی و یکی را به گروه‌های دونفری می‌دهد. با کنار هم گذاشتن دسته‌ها الگوها را کامل کنید.

۱۰۰، ۲۰۰، ۳۰۰، ۴۰۰، ۵۰۰، ۶۰۰، ۷۰۰، ۸۰۰، ۹۰۰، ۱۰۰۰

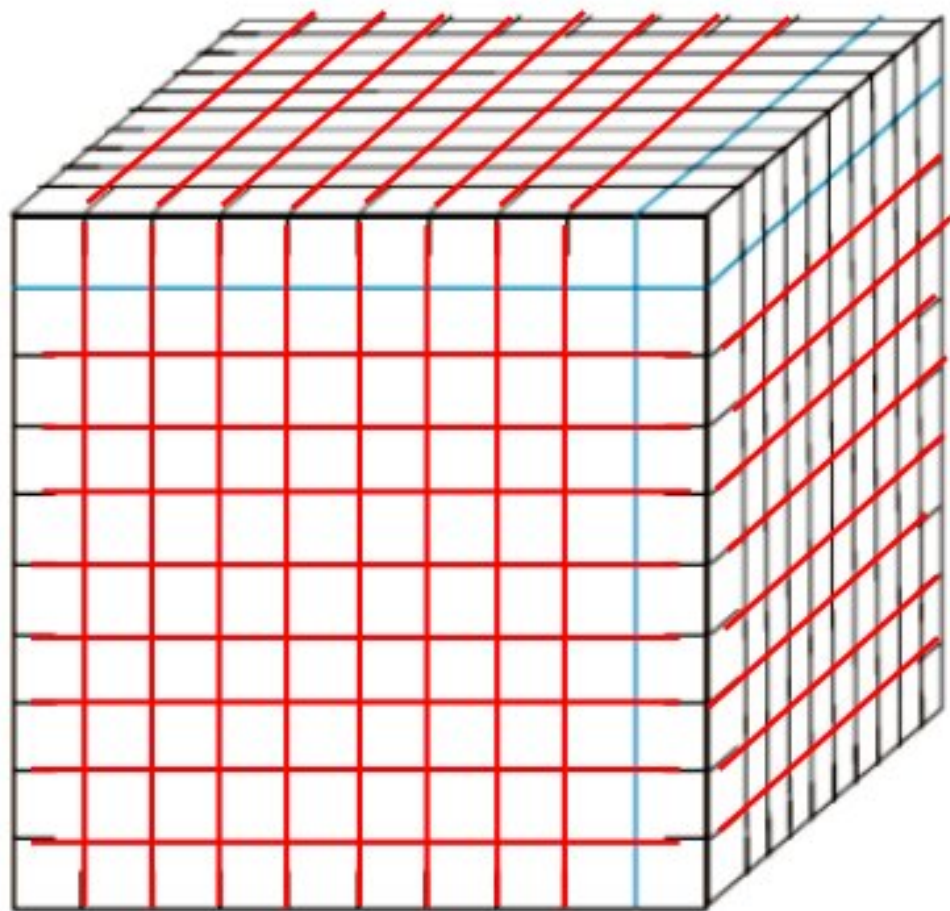
۱۰ دسته‌ی ۱۰ تایی می‌شود ۱۰۰۰. الگوهای زیر را ادامه دهید.

۹۰۰، ۹۱۰، ۹۲۰، ۹۳۰، ۹۴۰، ۹۵۰، ۹۶۰، ۹۷۰، ۹۸۰، ۹۹۰، ۱۰۰۰، ۱۰۱۰

۱۰۰ دسته‌ی ۱۰ تایی می‌شود ۱۰۰۰.

۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰

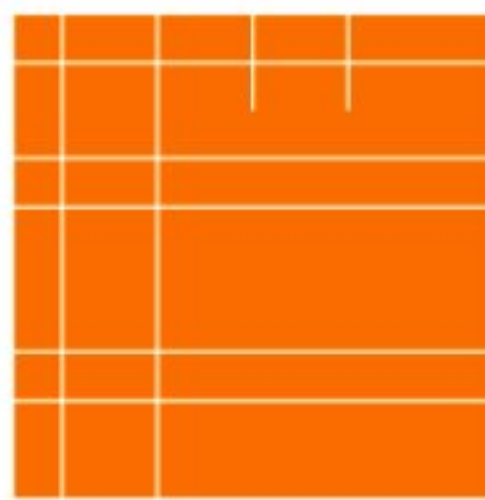
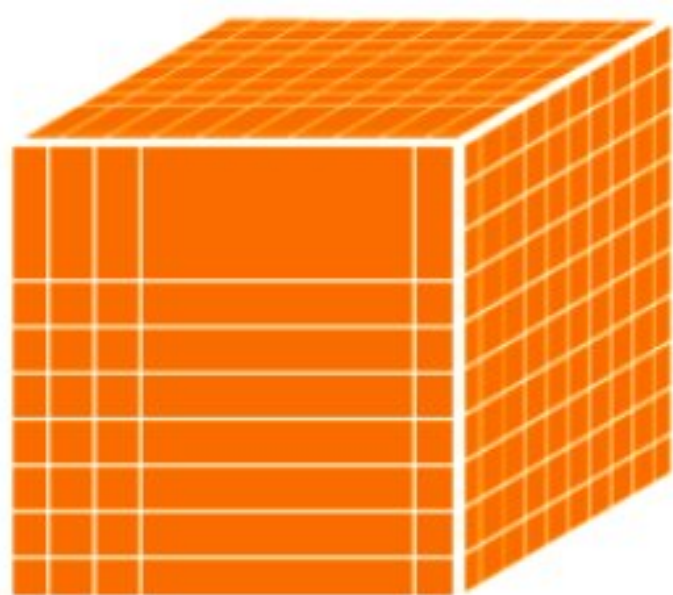
۱۰۰۰ تا یکی می‌شود ۱۰۰۰.

۲- به کمک خط کش بقیه‌ی شکل را کامل کنید. تعداد مکعب‌های کوچک را بنویسید.

۱۰۰۰ مکعب

اکنون می‌توانیم برای درست کردن عددهای مختلف از یکی، ده تایی، صد تایی و هزار تایی استفاده کنیم.

۱۱۱۱

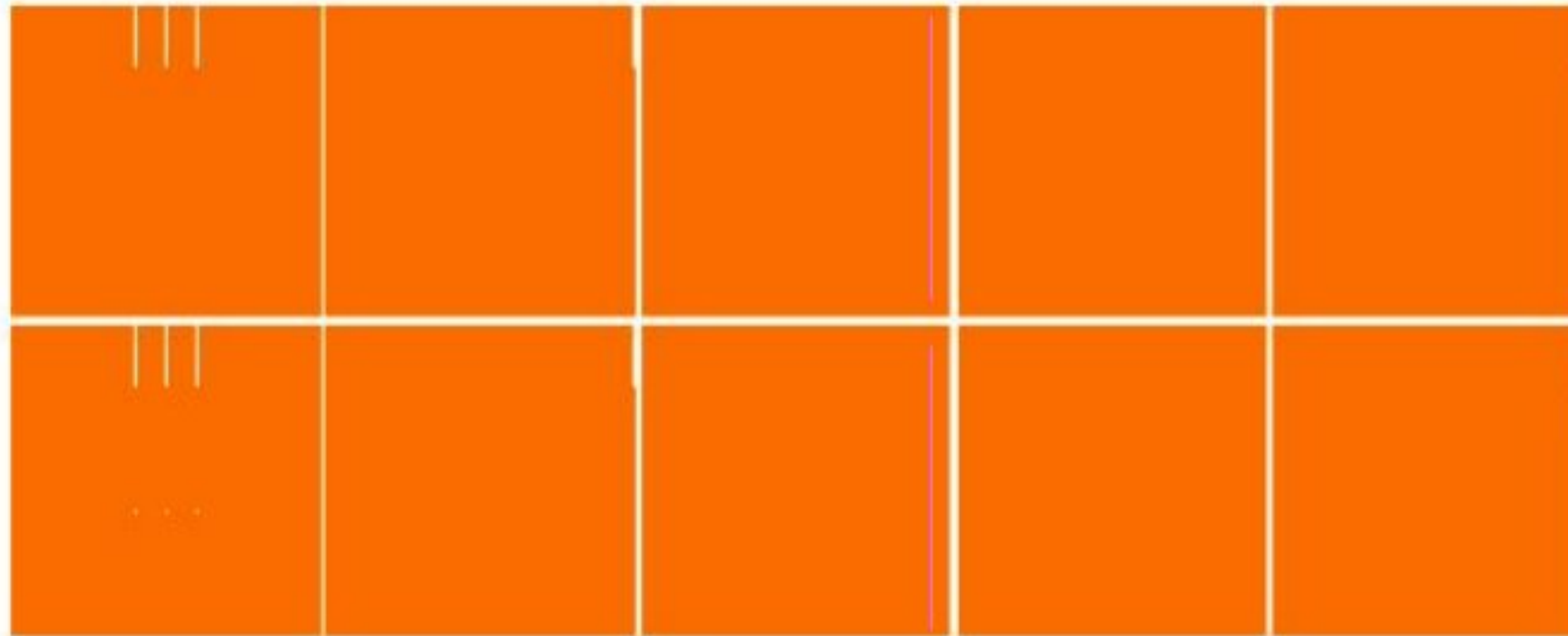
تمرین

- ۱- عدد ۱۰۰۰ چند تا از ۹۹۱ بیشتر است؟ ۹ تا
- ۲- عدد ۱۰۰۰ چند رقم دارد؟ ۴ رقمی
- ۳- شکل روبه‌رو چه عددی را نشان می‌دهد؟ ۱۰۰

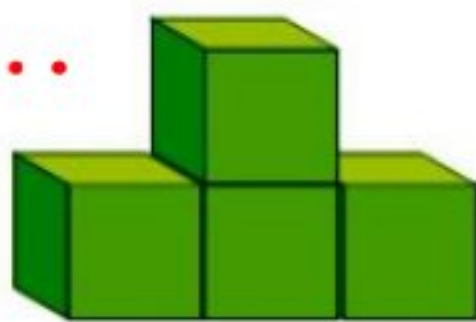

۱۰ تا از این شکل را به صورت زیر کنار هم قرار می‌دهیم. حالا این شکل چه عددی را نشان می‌دهد؟ ۱۰۰۰

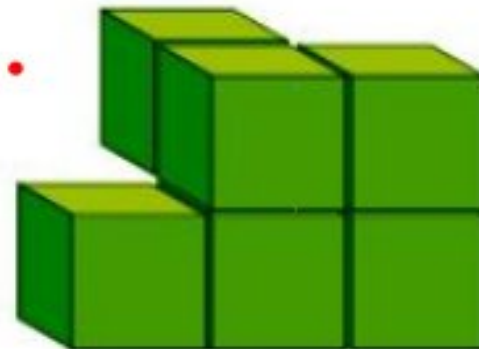

۴- اگر هر مکعب نشان‌دهنده ۱۰۰۰ باشد، هر یک از شکل‌های زیر چه عددی را نشان می‌دهد؟

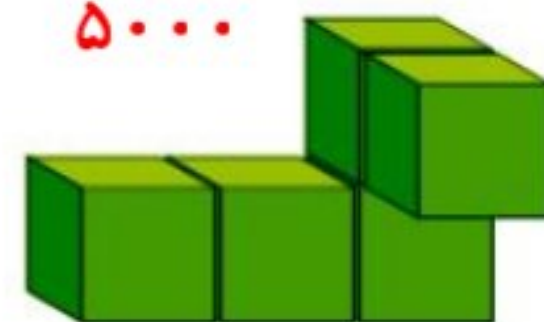
۳۰۰۰

۶۰۰۰

۵۰۰۰

۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ و ۴۰۰۰ و ۵۰۰۰ و ۶۰۰۰ و ۷۰۰۰ و ۸۰۰۰ و ۹۰۰۰

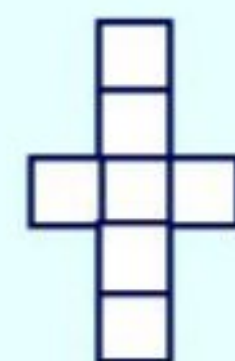
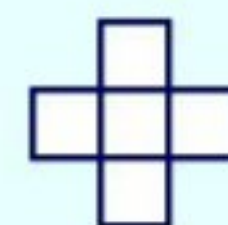
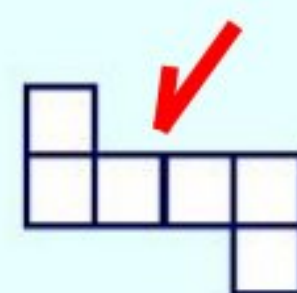
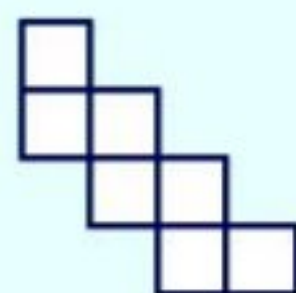
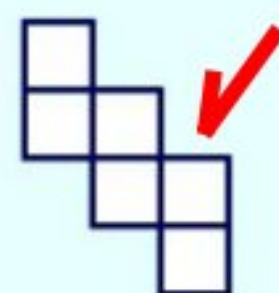
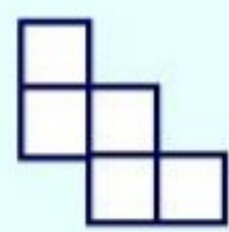
۵- الگو را ادامه دهید.

۱۰۰۰ و ۳۰۰۰ و ۵۰۰۰ و ۷۰۰۰ و ۹۰۰۰

۲۰۰۰ و ۴۰۰۰ و ۶۰۰۰ و ۸۰۰۰

دلیل بیاور

کدام شکل باز شده‌ی یک مکعب است؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید.

ارزش مکانی

فعالیت

۱- در درس پیش با دسته‌های ۱۰۰۰ تایی، ۱۰۰ تایی، ۱۰ تایی و یکی آشنا شدید. حالا با این دسته‌ها ابتدا جدول ارزش مکانی را کامل کنید. سپس، آن‌ها را با عدد و حروف بنویسید.

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۷	۲	۳	۱

۱۳۲۷

هزار و سیصد و بیست و هفت

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۶	۴	۲	۱

۱۲۴۶

هزار و دویست و سی و شش

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۴	۳	۱	۲

۲۱۳۴

دو هزار و صد و سی و چهار

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۰	۰	۰	۱

۱۰۰۰

۱۰۰۰

هزار

۲- عددهای بالا، چند رقمی هستند؟ **چهار رقمی**

۳- یک عدد چهار رقمی بنویسید که رقم یکان آن ۴، دهگان ۵، صدگان ۷ و هزارگان ۲ باشد.

به عدد **۷۰۵۴** به حروف **هفت هزار و پنجاه و چهار**

اندازه‌گیری کن

۱- طول خط‌ها را با واحد سانتی متر بنویسید.

۵ سانتی متر

۷ سانتی متر

۲- طول خط‌ها را با واحد میلی متر بنویسید.

۵۰ میلی متر

۷۰ میلی متر

کار در کلاس

۱- جاهای خالی را با یکی از کلمه‌های روبه‌روی هر جمله پر کنید.

- ۱۰۰۰ مورچه بزرگ در یک **پارچ** جا می‌گیرند. (پارچ، فنجان، قوطی کبریت)
 ۱۰۰۰ آدم در یک **باغ** جا می‌گیرند. (باغ، اتاق، خانه)
 ۱۰۰۰ کلوچه در یک **کارتن** جا می‌گیرند. (کیسه فریزر، پاکت، کارتن)
 ۱۰۰۰ ماشین در یک **اتوبان** جا می‌گیرند. (خیابان فرعی، کوچه، اتوبان)
 ۱۰۰۰ صندلی در یک **دانشگاه** جا می‌گیرند. (کلاس، مدرسه، دانشگاه)
 ۱۰۰۰ کولر آبی در یک **انبار** جا می‌گیرند. (کامیون، دفترکار، انبار)

- ۲- ۱ تومان ۱۰ ریال است.
 ۱۰ تومان ۱۰۰ ریال است.
 ۱۰۰ تومان چند ریال است؟
۱۰۰۰ ریال

۳- حاصل جمع و تفریق‌ها را بنویسید.

۷ هزار تایی = ۴ (هزار تایی) + ۳ (هزار تایی)   ۶ صد تایی = ۴ (صد تایی) + ۲ (صد تایی)   ۹ ده تایی = ۵ (ده تایی) + ۴ (ده تایی)

$300 + 200 = 500$	$5000 - 2000 = 3000$	$800 + 200 = 1000$
$600 + 400 = 1000$	$1000 - 300 = 700$	$4000 + 3000 = 7000$
$500 + 500 = 1000$	$1000 - 500 = 500$	$800 - 300 = 500$
$1 + 400 + 200 + 3000 = 3241$	$3 + 700 + 8000 = 8073$	

تمرین

۱- ۱۰۰۰ برگ کاغذ را روی هم گذاشتیم تا یک بسته کاغذ درست شود. ضخامت این بسته ی کاغذ تقریباً چند سانتی متر است؟ تقریباً ۱۰ سانتی متر چگونه این پاسخ را پیدا کردید؟ توضیح دهید.

خط کش را از نقطه ی صفر در کنار کاغذها قرار می دهیم و ضخامت آنها را اندازه می گیریم.

۲- باز شده ی هر عدد را بنویسید.

$$۷۱۱۰ = ۷۰۰۰ + ۱۰۰ + ۱۰ \quad ۴۰۲۵ = ۴۰۰۰ + ۲۰ + ۵$$

$$۹۳۰۰ = ۹۰۰۰ + ۳۰۰ \quad ۸۲۰۵ = ۸۰۰۰ + ۲۰۰ + ۵$$

۳- جمع های زیر به واحد تومان هستند. آنها را به واحد ریال بنویسید.

$$۷+۸=۱۵ \quad \longrightarrow \quad ۷۰+۸۰=۱۵۰$$

$$۳۸+۱۳=۵۱ \quad \longrightarrow \quad ۳۸۰+۱۳۰=۵۱۰$$

$$۷۸۹+۱۲۳=۹۱۲ \quad \longrightarrow \quad ۷۸۹۰+۱۲۳۰=۹۱۲۰$$

۴- جمع و تفریق های زیر به واحد ریال هستند. آنها را به تومان تبدیل کنید.

$$۸۰+۳۰=۱۱۰ \quad \longrightarrow \quad ۸+۳=۱۱$$

$$۵۲۴۰+۲۳۷۰=۷۶۱۰ \quad \longrightarrow \quad ۵۲۴+۲۳۷=۷۶۱$$

$$۴۷۰-۱۷۰=۳۰۰ \quad \longrightarrow \quad ۴۷-۱۷=۳۰$$

$$۷۶۰۰-۲۶۰۰=۵۰۰۰ \quad \longrightarrow \quad ۷۶۰-۲۶۰=۵۰۰$$

۵- عدد ۵۳۲۱ یعنی ۱ یکی، ۲ ده تایی، ۳ صد تایی و ۵ هزار تایی.

عدد ۵۰۴۳ یعنی ۳ یکی، ۴ ده تایی، صفر صد تایی و ۵ هزار تایی.

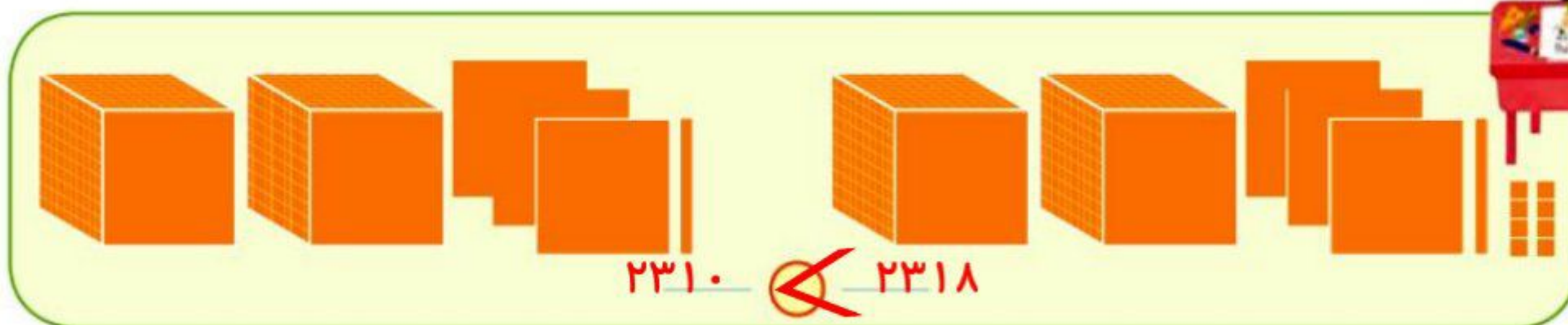
عدد ۳۴۰۵ یعنی ۵ یکی، ۴ صد تایی و ۳ هزار تایی.

عدد ۴۰۳۰ یعنی ۴ هزار تایی و ۳ ده تایی.

ارزش پول

فعالیت

۱- عددی را که هر قسمت نشان می‌دهد، بنویسید. آن‌گاه به کمک شکل این دو عدد را مقایسه کنید.

ابتدا تعداد رقم‌ها را می‌شماریم

۲- چگونه دو عدد ۴ رقمی را با هم مقایسه می‌کنید؟ توضیح دهید.

لایحه از رقم هزارگان شروع به مقایسه می‌کنیم. اگر با هم برابر بود رقم‌های صدگان و ..... همین‌طور تا آخر را

مقایسه می‌کنیم.

اندازه‌گیری کن

خانم احسانی یک خط‌کش چوبی درجه‌بندی شده به کلاس آورد. او فاصله‌ی دو دیوار کلاس را با این خط‌کش اندازه گرفت. سپس، خط‌کش را به دانش‌آموزان نشان داد. خط‌کش ۱۰۰ قسمت یک سانتی‌متری داشت. خانم احسانی توضیح داد که خط‌کش او یک متر را نشان می‌دهد و گفت که یک متر برابر ۱۰۰ سانتی‌متر است. شما هم فاصله‌ی دو دیوار کلاس را با متر اندازه بگیرید.

کار در کلاس

۱- با ۵۰۰۰ ریال چه چیزی می توان خرید؟

یک آبنبات

با ۱۰۰۰ تومان چه چیزی می توان خرید؟

یک مداد

با ۵۰۰۰ تومان چه چیزی می توان خرید؟

یک پاک کن

۲- یک دلار کشور شورستان به اندازه ی ۱۰۰۰ تومان ارزش دارد.

۴ دلار این کشور ارزش بیشتری دارد یا ۳۵۲۸ تومان؟ چرا؟

از روش جدول به این نتیجه می رسیم که ۴ دلار شورستان ۴۰۰۰ تومان است. پس ۴ دلار شورستان ارزش بیشتری

دارد.

۳- یک ریال ایران به اندازه ی ۱۰۰۰ لیره ی کشور قندستان می ارزد. پس ۴۵۰۰ لیره ی قندستان ارزش بیشتری دارد

۴ ریال ایران با ارزش تر است یا ۴۵۰۰ لیره ی قندستان؟ چرا؟

ریال	۱	۲	۳	۴
لیره	۱۰۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰۰

۴- ۱۰۰۰ تومان با ارزش تر است یا ۹۸۹ ریال؟

۱۰۰۰ تومان برابر با ۱۰۰۰ ریال است. پس ۱۰۰ تومان بیشتر از ۹۹۸ ریال است.

اندازه گیری کن

در شکل روبه رو می بینید که چگونه پارچه را با متر اندازه گیری می کنند.

۱۳۷ سانتی متر یعنی یک متر و ۳۷ سانتی متر.

$$137 = 100 + 37$$

↓   ↓

۳۷ سانتی متر   ۱ متر

حالا شما هم با یک متر پارچه ای، قد خود و طول میزتان را اندازه بگیرید.

تمرین

۱- یک دلار کشور شکرستان ۱۲۰۰ تومان ارزش دارد. ۳ دلار این کشور چند تومان ارزش دارد؟

دلار	۱	۲	۳
تومان	۱۲۰۰	۲۴۰۰	۳۶۰۰

۲- ارزش ۲۱۰۰ لیره کشور ۱۰ ریال ایران است. ۲ تومان ایران چند لیره آن کشور است؟

تومان	۱	۲
ریال	۱۰	۲۰
لیره	۲۱۰۰	۴۲۰۰

۳- عدد هفت هزار و چهارصد و سی را با رقم بنویسید.

عدد ۶۸۷۲ را با حروف بنویسید. **شش هزار و هشتصد و هفتاد و دو**

۴- الگوها را ادامه دهید.

۱۸۰۰ و ۱۷۰۰ و ۱۶۰۰ و ۱۵۰۰ و ۱۴۰۰ و ۱۳۰۰ و ۱۲۰۰ و ۱۱۰۰ و ۱۰۰۰
۵۰۰۰ و ۴۵۰۰ و ۴۰۰۰ و ۳۵۰۰ و ۳۰۰۰ و ۲۵۰۰ و ۲۰۰۰ و ۱۵۰۰ و ۱۰۰۰

۵- از ۱۰۰۰ تا ۳۰۰۰ را ۲۰۰ تا ۲۰۰ بنویسید.

۳۰۰۰ - ۲۸۰۰ - ۲۶۰۰ - ۲۴۰۰ - ۲۲۰۰ - ۲۰۰۰ - ۱۸۰۰ - ۱۶۰۰ - ۱۴۰۰ و ۱۲۰۰ و ۱۰۰۰

۶- از ۵۰۰۰ تا ۶۰۰۰ را ۱۰۰ تا ۱۰۰ بنویسید.

۶۰۰۰ - ۵۹۰۰ - ۵۸۰۰ - ۵۷۰۰ - ۵۶۰۰ - ۵۵۰۰ - ۵۴۰۰ - ۵۳۰۰ - ۵۲۰۰ - ۵۱۰۰ - ۵۰۰۰

کامل کن

سارا و پدر و مادرش با ماشین به طرف تهران می رفتند. سارا که تابلوهای کنار جاده را می خواند، از پدرش پرسید:

«تهران ۴۰ یعنی چه؟»

پدرش جواب داد: «یعنی فاصله‌ی اینجا تا شهر تهران ۴۰ کیلومتر است.» از واحد **کیلومتر** برای اندازه‌گیری طول‌های زیاد مثل فاصله‌ی بین دو شهر استفاده می‌کنند.

هر کیلومتر ۱۰۰۰ متر است. ۳ کیلومتر چند متر است؟ **سه هزار متر - ۳۰۰۰ متر**

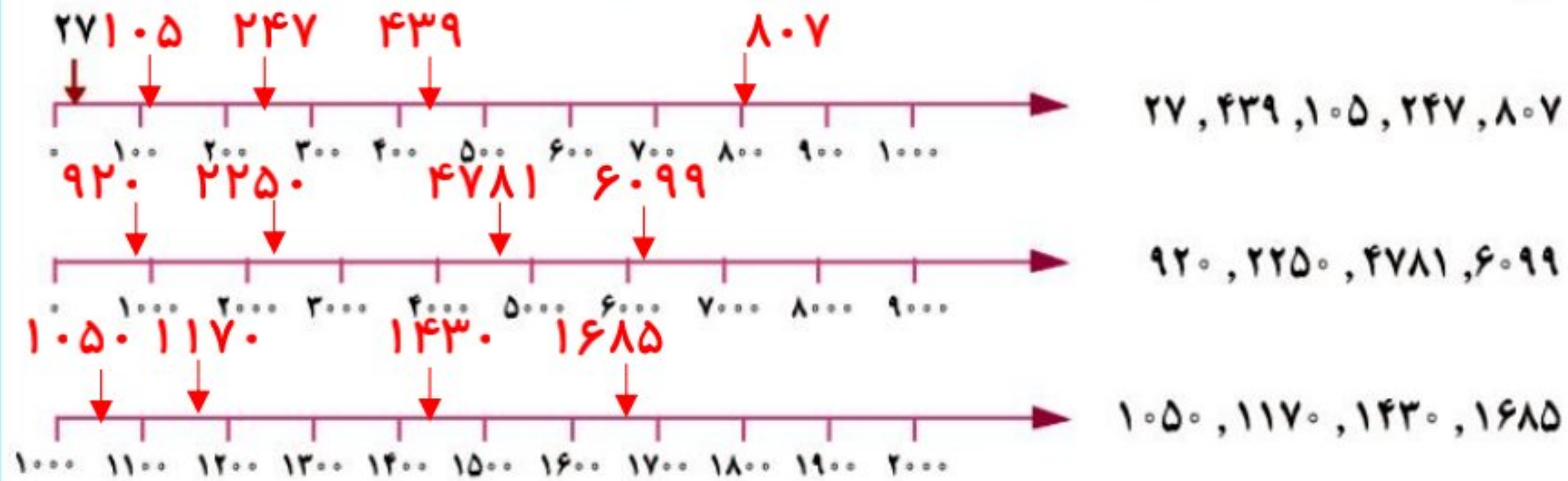
۷۰۰۰ متر چند کیلومتر است؟ **۷ کیلومتر**

تقریب اعداد

فعالیت

۱- با توجه به محور، عددهای داده شده را به صورت تقریبی نشان دهید.

۲- مانند نمونه، با حذف رقم‌های یکان و دهگان عددهای زیر و قرار دادن صفر، دوباره آن‌ها را بنویسید.

۱۴۳۷ → ۱۴۰۰   ۲۵۶۰ → ۲۵۰۰   ۳۰۲۶ → ۳۰۰۰

۳- به جای رقم‌های یکان، دهگان و صدگان عددهای زیر، صفر قرار دهید و آن‌ها را بنویسید.

۷۴۰۱ → ۷۰۰۰   ۸۰۷۰ → ۸۰۰۰   ۶۷۲۱ → ۶۰۰۰

کاردستی بساز

به کمک وسایل لازم و با راهنمایی معلم خود یک ترازوی ۲ کفه‌ای بسازید.

شکل روبه‌روی یک ترازوی دو کفه‌ای را نشان می‌دهد.

جرم توپ پلاستیکی بیشتر است یا جرم کتاب؟ چرا؟

جرم کتاب، چون سنگین‌تر است و کفه‌ی مربوط به

آن پایین‌تر قرار گرفته است.

با ترازوی که ساخته‌اید، جرم چیزهای مختلف را با هم مقایسه کنید.

۱- عددهای زیر را به صورت گسترده بنویسید.

$$۶۷۸ = ۶۰۰ + ۷۰ + ۸$$

$$۱۲۴۲ = ۱۰۰۰ + ۲۰۰ + ۴۰ + ۲$$

$$۲۰۰۲ = ۲۰۰۰ + ۲$$

$$۱۰۲۹ = ۱۰۰۰ + ۲۰ + ۹$$

۲- حاصل جمع‌ها را بنویسید.

$$۲۰۰۰ + ۴۰ + ۵۰۰ + ۷ = ۳۵۴۷$$

$$۱۰۰۰ + ۸۰ + ۴ = ۱۰۸۴$$

$$۴۰۰۰ + ۲۰۰ + ۳ = ۴۲۰۳$$

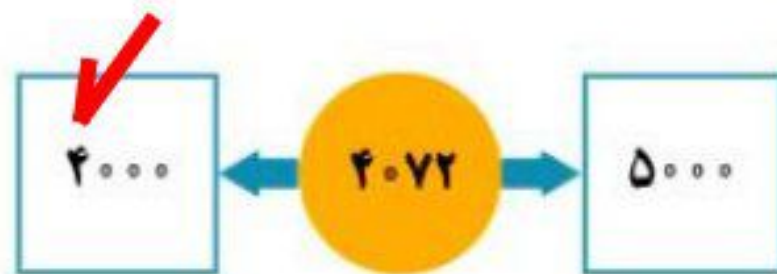
$$۶۰۰۰ + ۹ = ۶۰۰۹$$

$$۱۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۱۰۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱ + ۱ = ۳۱۵۲$$

$$۲۰۰۰ + ۳۰۰۰ + ۵۰ + ۱ = ۵۰۵۱$$

$$۳۰۰ + ۲۰۰ + ۴۰۰ + ۵۰ + ۱۰ = ۹۶۰$$

۳- عدد داخل دایره به کدام عدد در مربع‌ها نزدیک‌تر است؟ آن مربع را رنگ کنید.

همان‌طور که در کتاب علوم دیده‌اید، مقدار جرم مواد را با کیلوگرم یا گرم بیان می‌کنند. با توجه به تصویر، جرم اشیاء را بنویسید. جرم جسم‌های مختلف را با ترازو اندازه‌گیری کنید.

انجام بده

تمرین

- ۱- ۳۲۵ سانتی متر ۳ متر و ۲۵ سانتی متر است.
 ۲۲۰ سانتی متر ۴ متر و ۲۰ سانتی متر است.
 ۱۲۷ سانتی متر ۱ متر و ۲۷ سانتی متر است.

۲- اندازه‌ی قد شما ۱۵۱ سانتی متر است؛ یعنی ۱ متر و ۵۱ سانتی متر.

۳- یک کیلومتر چند تا ۱۰۰ متر است؟ ۱۰ تا

۹ کیلومتر چند متر است؟ ۹۰۰۰ ۴۰۰۰ متر چند کیلومتر است؟ ۴ کیلومتر

۳ کیلومتر و ۲۰۰ متر یعنی ۳۲۰۰ متر.

۴- یک کیلوگرم ۱۰۰۰ گرم است. ۵۰۰۰ گرم ۵ کیلوگرم است.

۳ کیلوگرم ۳۰۰۰ گرم است.

۲۷۰۰ گرم یعنی ۲ کیلوگرم و ۷۰۰ گرم.

۵- برای اندازه‌گیری جرم یک جعبه شیرینی، آن را در یک کفهی ترازو و یک وزنه‌ی ۵۰۰ گرمی، یک وزنه‌ی ۲۵۰ گرمی و یک وزنه‌ی ۱۰۰ گرمی را در کفهی دیگر ترازو گذاشتیم تا ترازو میزان بایستد.

جرم جعبه شیرینی چقدر است؟ ۸۵۰ گرم وزن دارد $۵۰۰ + ۲۵۰ + ۱۰۰ = ۸۵۰$

۶- یک شیء مثل بزنید که حدود ۲ کیلوگرم باشد. گلدان خانه‌ی مادر بزرگم

۷- یک مسیر مثل بزنید که حدود ۱ کیلومتر باشد. مسیر خانه تا مدرسه

انجام بده

ترازوی روبه‌رو جرم هندوانه را چند گرم نشان داده است؟

۳۹۷۳ گرم

از پدر یا مادر خود مقداری پول بگیرید. با آن پول چیزی بخرید. پول را به فروشنده بدهید و باقی مانده‌ی آن را از او پس بگیرید. ماجرای این خرید خود را به اضافه‌ی مقدار پولی که داشته‌اید، چیزی که خریده‌اید و مقدار پول باقی مانده را بنویسید.

تمرین

۱- فاصله‌ی یک روستا تا شهر ۲۷ کیلومتر و فاصله‌ی آن شهر تا تهران ۱۲۰ کیلومتر است.

فاصله‌ی این روستا تا تهران چند کیلومتر است؟

$$۱۲۰ + ۲۷ = ۱۴۷ \quad \text{کیلومتر}$$

۲- در شهر بَم در یک سال، ۳۶۳۴ دانش‌آموز در پایه‌ی دوم و ۲۱۰۱ دانش‌آموز در پایه‌ی ششم ابتدایی درس می‌خواندند.

عدد صفر را به جای رقم‌های یکان، دهگان و صدگان قرار دهید و بگویید شهر بَم در آن سال به‌طور تقریبی چند دانش‌آموز پایه‌ی دوم و ششم داشته است؟ **به‌طور تقریبی ۵۰۰۰ د.آ داشته**

$$۳۰۰۰ + ۲۰۰۰ = ۵۰۰۰$$

۳- ۷۰۰۰ ریال چند تومان است؟ **۷۰۰ تومان**

۸۰۰ تومان چند ریال است؟ **۸۰۰۰ ریال**

۴- ۳ شیء را نام ببرید که طول آن‌ها در حدود یک متر باشد.

میز تحریر من - تخته‌ی وایت برد - پنجره‌ی کلاس

۵- ۳ شیء را نام ببرید که جرم آن‌ها در حدود یک کیلوگرم باشد.

یک طالبی کوچک - یک بطری آب لیتری - یک کتاب

۶- در کنار هر اندازه، واحد مناسب را بنویسید.

ضخامت کتاب ریاضی ۸ **میلی متر** است. طول کتاب ریاضی به‌طور تقریبی ۲۷ **سانتی متر** است.

قد یک ورزشکار ۱۷۶ **سانتی متر** است. طول یک کلاس به‌طور تقریبی ۸ **متر** است.

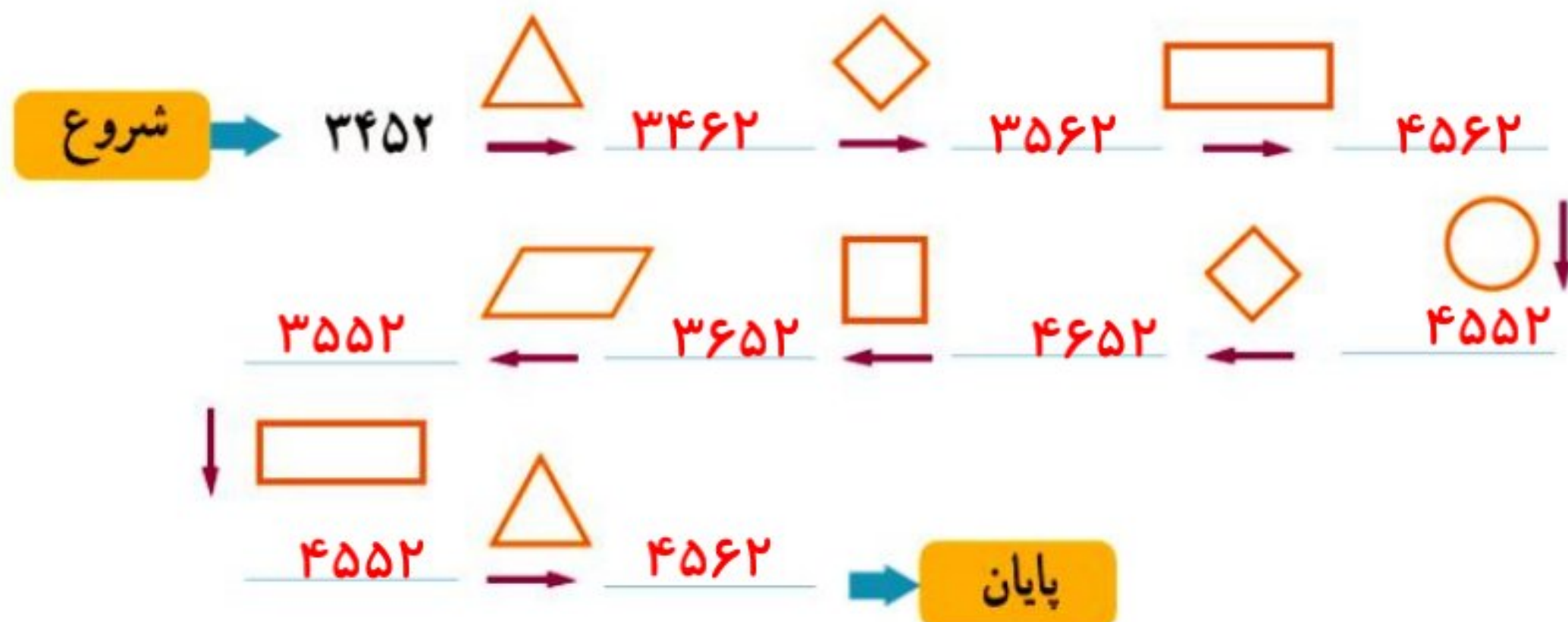

۷- واحد مناسب را بنویسید.

جرم یک دفتر ریاضی ۱۲۷ **گرم** است.
 جرم یک هندوانه ۶ **کیلوگرم** و ۳۵۰ **گرم** است.
 جرم یک خریزه به طور تقریبی ۵ **کیلوگرم** است.
 جرم یکی از دانش آموزان ۵۳ **کیلوگرم** است.

۸- با توجه به معنای هر کدام از علامت‌های داده شده، جاهای خالی را با عدد مناسب پر کنید.

 تا بیشتر ۱۰۰۰
 تا کمتر ۱۰۰۰
 تا بیشتر ۱۰۰
 تا کمتر ۱۰۰
 تا بیشتر ۱۰
 تا کمتر ۱۰

۹- کوچک‌ترین عدد سه رقمی و بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی را بنویسید.

کوچک‌ترین عدد سه رقمی ۱۰۰ — بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی ۹۹۹۹ —
 اگر رقم‌های تکراری نداشته باشیم، چه عددهایی به دست می‌آید؟ ۱۰۲ و ۹۸۷۶ —

۱۰- با رقم‌های ۲ و ۳ و ۴ چند عدد سه رقمی می‌توان نوشت؟ اگر تکراری نباشند ۶ عدد خواهیم داشت:

بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین آن‌ها را مشخص کنید. ۴۳۲ - ۴۲۳ - ۳۴۲ - ۳۲۴ - ۲۴۳ - ۲۳۴

اگر تکرار مجاز باشد ۲۷ تا عدد خواهیم داشت که بزرگ‌ترین آن‌ها ۴۴۴ و کوچک‌ترین آن‌ها ۲۲۲ است.